

ЄВШАН-ЗІМЛЯ

**БІБЛІОТЕКА ЮНОГО
ЧИТАЧА**

Випуск ч. I.

Рік видання I.

ПРИВІТ, УКРАЇНО, ТОБІ!

ЗБІРНИК

ДОРОГІ ЮНІ ЧИТАЧІ!

Оце знову загостила до вас рідна книжечка з видавництва „Нашим Дітям”.

Ви напевне знайомі вже з цим видавництвом з минулих років. Напевне у вашій домашній дитячій скарбниці — бібліотеці є книжки із знаком цього видавництва. Може одначе не всі знаєте, що означають на цьому знаку букви ОПДЛ. Отож, це початкові букви — Об'єднання Працівників Дитячої Літератури — товариства, яке й дбає про те, щоб ви, юні читачі, завжди одержували нові, гарні й цікаві рідні книжечки.

Тепер ці книжечки виходитимуть кожного місяця і матимуть спільну назву: „Євшан-зілля”. Про це чарівне зілля зберігся в наших старих книгах-літописах гарний переказ — оповідання. Це оповідання друкуємо в нашій книжечці.

Хай же наші книжечки будуть тим чарівним пахучим євшан-зіллям, що нагадує землю батьків і дідів наших, — нашу прекрасну, рідну, далеку Україну і наш рідний український народ.

Оця перша книжечка бібліотеки „Євшан-зілля” це збір-

ничок, де поміщені оповідання й вірші для старших дітей — юнацтва, для молодших, а то й для найменших дітей.

Згодом, коли видавництво розбудується, будемо друкувати окремі видання для старших, окремі для молодших читачів.

Це станеться тоді, коли братство юних читачів буде мати тисячі членів — тисячі передплатників „Євшан-зілля”.

Привітайте, дорогі юні читачі, прийміть сердечно й щиро оцю нову гостю — книжечку, напишіть, чи подобалася вам і вашим батькам. Напишіть теж, де і як живете, чи маєте рідну церкву і рідну школу, чи належите до Пласту, або іншого товариства, чи влаштовуєте дитячі вистави й концерти, чи святкували День Матері-Українки. Ждемо ваших листів — дописів!

А тепер вітаємо всіх наших давніх і нових читачів і вітаємо всіх українських дітей у всьому світі. Всім вам бажаємо рости розумними, в здоров'ї й силі, і вирости на радість дорогим батькові-матері, а рідній Україні на користь, на честь і на славу!

Видавництво „Нашим Дітям” ОПДЛ,
редакція „Євшан-зілля”

Євшан-зілля

Написав Микола Вороний

Рисунок М. Михалевича

ЖИВ у Києві в неволі ханський син, малий хлопчина — половецького то хана найулюблена дитина.

Мономах князь Володимир взяв його підчас походу з ясирем в полон і потім при собі лишив за вроду. Оточив його почотом і розкошами догідно — і жилось тому хлоп'яті і безпечно і вигідно.

Час минав. І став помалу рідний степ він забувати, край чужий, чужі звичаї як за рідні уважати.

Та не так жилося хану без коханої дитини: тяжко віку доживати під вагою самотини! Зажурився, засмутився, вдень не їсть, а серед ночі плаче бідний та зітхає, сну не знають його очі.

Ні від кого він не має ні утіхи, ні поради, — світ увесь йому здається без краси і без принади.

Кличе він співця до себе і таку держить промову, що мов кров'ю з його серця, слово точиться по слову:

„Слухай, старче! Ти буяєш
ясним соколом у хмарах,
сірим вовком в полі скачеш,
розумієшся на чарах.

Божий дар ти маєш з неба
людям долю віщувати,
словом, піснею своєю
всіх до себе привертати.

Ти піди у землю руську,
наших ворогів країну;
відшукай там мого сина,
мою любую дитину.

Розкажи, як побиваюсь
я за ним і дні і ночі,
як давно вже виглядають
його звідтіль мої очі.

Заспівай ти йому пісню
нашу рідну половецьку,
про життя привільне наше,
нашу вдачу молодецьку...

А як все те не допоможе —
дай йому ти євшан-зілля,
щоб, понюхавши, згадав він
степу рідного привілля!”

І пішов старець в дорогу. Йде він три дні і три ночі, на четвертий день приходить в місто Київ опівночі.

Крадькома пройшов, мов злодій, в н до сина свого пана і почав казати стиха мову зраженого хана.

Улещає, намовляє... Та слова його хлопчину не вражають, бо забув вже він і батька і родину.

І співець по струнах вдарив! Наче вітер у негоду, загула невпинна пісня, пісня вільного народу — про славетнії події, ті події половецькі, про лицарські походи, ті походи молодецькі.

Мов скажена хуртовина, мов страшні Перуна громи — так ревли — стогнали струни і той спів співця-сіроми!

Але ось вже затихає бренькіт дужий, акордовий і, замість нього, чути спів народний, колисковий. То співець співає тихо пісню тую, що співала мати синові своєму, як маленьким колисала. Наче лагідна молитва журно пісня та лунає... Ось її акорд останній в пільмі ночі потопає.

Але спів цей ніжний, любий, ані перший — сильний, дужий, не вразив юнацьке серце — він сидить німий, байдужий.

І схилилася стареча голова співця на груди: там, де пуста замість серця, порятунку вже не буде!

Але ні! Ще є надія тут, на грудях, в сповиточку! І тремтливими руками розриває він сорочку, і з грудей своїх знімає він євшан, чарівне зілля, і понюхав юнакові подає оте бадилля.

Що це враз з юнаком сталось? Лице зблідло у небоги, затремтів, очима блиснув і зірвавсь на рівні ноги.

Рідний степ, широкий, вільний, пишнобарвний і квітчастий раптом став перед очима — з ним і батенько нещасний!

Воля, воленка кохана! Рідні шатра, рідні люди! Все те разом промайнуло, стисло горло, сперло груди.

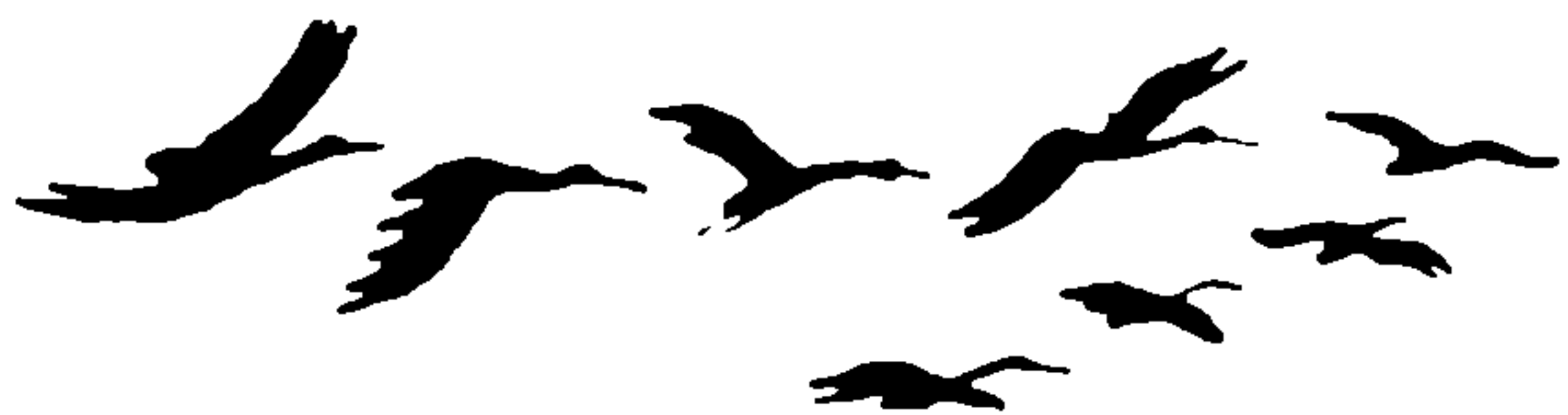
„Краще в ріднім краю милім
полягти кістками, сконати,
ніж в землі чужій, ворожій,
в славі й шані пробувати!”

Так він скрикнув. І в дорогу в нічку темну та погожу подались вони обоє, обминаючи сторожу.

Байраками та ярами неутомно проходили — в рідний степ, у край веселий простували, поспішали...

ПОЯСНЕННЯ. Половці — монгольське плем'я, що жило в княжу добу нашої історії в степах над Чорним і Озівським морями. Найулюблена — найулюбленіша. Князь Євдокимир Мономах, володів у Києві від 1113 до 1125 р. Розбив вщент половців, які часто нападали й руйнували Україну. Ясир — люди, забрані в полон, разом з худобою і з усяким добром. Почог — почесна служба. Руський (давня назва) — український. Привілля — воля, привільний — вільний. Перун — бог громів у славянських віруваннях. Сірома — сердега, бідолаха. Анорд — у музиці два або більше з'єднаних із собою звуків.

ПРИВІТ, УКРАЇНО, ТОБІ !

ПІСНЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Написав Леонід Полтава

Музику склав Мар'ян Кузан

Весною пташки пролітають,
Весною летять журавлі,
Ми з ними привіт посилаєм,
Привіт українській землі.

Приспів:

Добридень, діброви,
Добридень, луги,
Добридень, дніпрові
Круті береги!
Добридень, поля
І річки голубі! —
Привіт, Україно, тобі!

Сьогодні ми будем учитись,
Сьогодні ми будем рости,

Щоб завтра з далекого світу,
До тебе, Матусе, прийти.

Приспів.

Не довго зимі-заверюсі
Крутити над Києвом сніг.
Вже скоро, кохана Матусе,
Дітей ти зустрінеш своїх.

Приспів.

Полинем до тебе, як вітер,
У небо, дзвінке й голубе, —
Щоб серцем тебе обігріти
І міцно обняти тебе!

Приспів.

Рисунок В. Цимбала

Хорошо

ПРИВІТ, УКРАЇНО, ТОБІ!

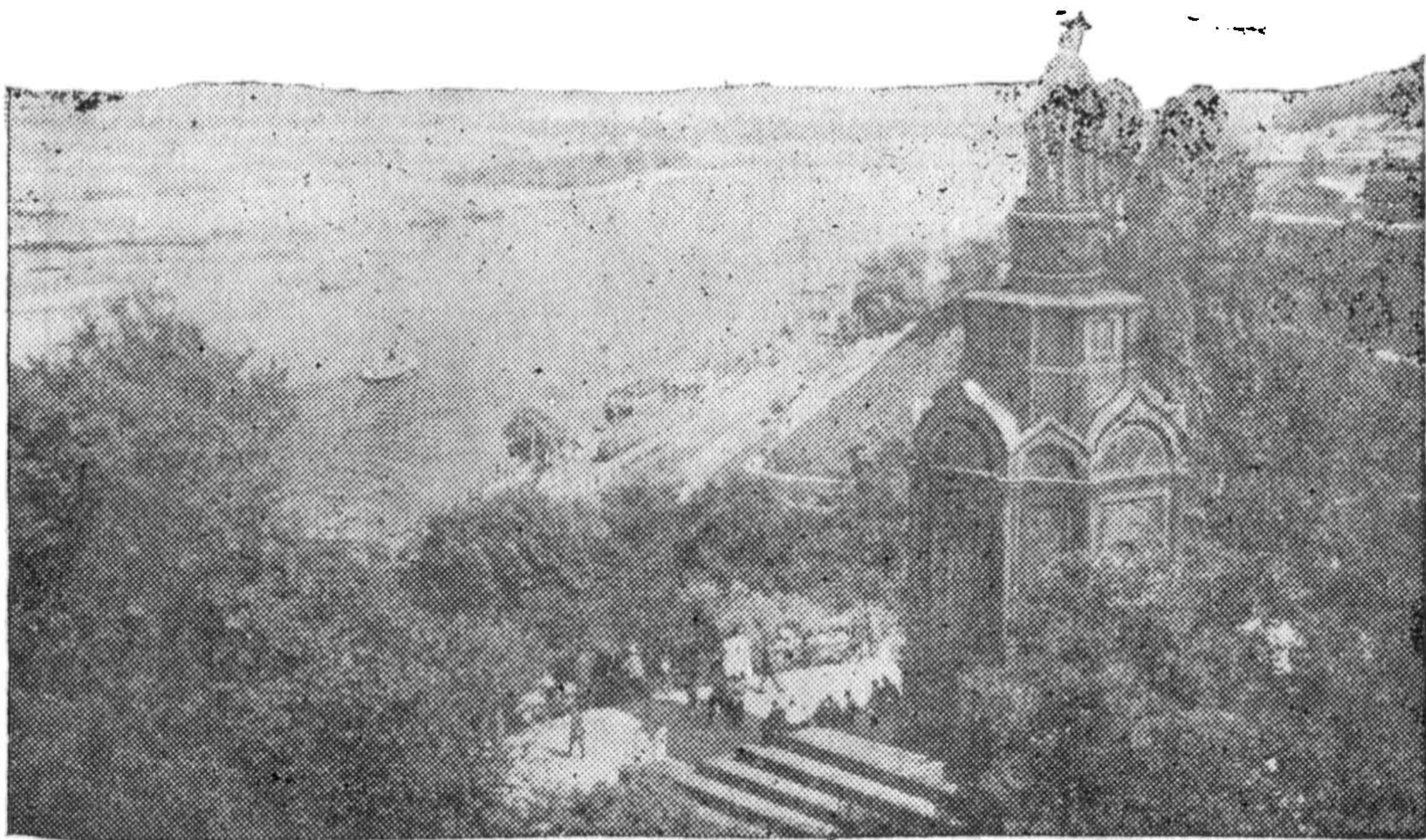
Слова Л. Полтави
Муз. М. Кузана

Весь 'ночю пташки пролітють. Вес

но летять журавлі, Ми з вами привіт дослава. Ми привіт український зм

Добрийдень діброви, Добрийдень луки, Добрийдень, дніпрові круті береги. Доб

рідень, поля і річки голубі! Прі віт, Україно, привіт тобі! Віт тобі!

Пам'ятник князеві Володимирові Великому над Дніпром у Києві.

ДНІПРО

Написав Микола Гоголь

ЧУДОВИЙ Дніпро тихого, погідного дня, коли вільно й плавно несе крізь ліси й гори повні води свої. Ані ворухнеться, ні загуркотить. Дивишся — і не знаєш, лине чи стоїть на місці його величня широчінь.

І здається, ніби всього його вилито із скла. І ніби він — блакитний ~~дзеркаловий~~ шлях, безмірно широкий, без кінця довгий, мерехтить і в'ється зеленими просторами.

Любо тоді і палючому сонечку глянути з високости та спустити проміння в холод скляних вод, і любо прибережнім лісам яскраво відбиватися у водах... Пишний! У цілому світі нема кращої за нього ріки.

Чудовий Дніпро і теплої літньої ночі, коли ~~все~~ спить: і людина, і звір, і птах, тільки сам Бог величньо оглядає і небо і землю, і величньо струшує ризу. Від ризи розлітаються зорі;

зорі палають і світять над світом, і всі разом відбиваються у Дніпрі.

Чорний ліс, обвішаний сонними воронами, і старі розломані гори, нахилившись, силкуються хоч довгими тінями закрити його. Дарма! Нема нічого такого в світі, що здолало б покрити Дніпро.

Синій-синій рине він плавким розливом, і серед ночі, як і серед дня, видно його, скільки оком скинеш. Пеститься й пригортається він до берегів від нічної прохолоди і стелить по собі срібну стягу, і вона спалахує, немов лезо доброї шаблі; а він синій, знову за-снув. Чудовий і тоді Дніпро, і нема в світі ріки, кращої за нього.

Коли ж заходять по небу сині хмари, а чорний ліс хитається до коріння, дуби тріщать, а блискавка, ламаючись між хмарами, раптом осяє увесь світ, — страшний тоді Дніпро!

Водяні горби гуркотять, б'ючись об гори, і з блиском та стогоном відбігають назад, і плачуть, і квилять у далині.

Дико чорніють поміж войовничими хвилями обгорілі пні і каміння на березі, що виплунувся вперед.

І б'ється в берег, то здіймаючись угору, то опускаючись униз, човен, що хоче причалити до берега. Хто з козаків наважився гуляти в човні тоді, коли розгнівився старий Дніпро?

ОТАМ МІЙ РАЙ...

Де срібнолентий Сян пливе,
кришталеноводний Прут реве,
де Славутиця наш Дніпро
і бистротечний дід Дністро:
отам мій рай, мій рідний край!
Отам мій край, мій рай!

Верхами, де Бескид стремить
уперто в небеса,
де полонини, де степи
простерлись без кінця:
отам мій рай, мій рідний край!
Отам мій край, мій рай!

Написав Григорій Цеглинський

Поромщик

Написав Леонід Полтава

Як маятник, між берегів
Гойдається пором.
Везе він пахощі лугів
І гуд машин Дніпром.

Бо глянеш з лівої руки —
Зелені явори,
А глянеш з правої руки —
Лиш дим і димарі.

І був на тім поромі дід,
Не знати, скільки літ.
Собі за хату він обрав
Отой пливучий пліт.

Минали роки, мов на склі*)
Краплинки без ваги. —
Це ж він єдиної землі
Єднав два береги!

Та сталося так, що в пізній час
Із правої руки
Хтось крикнув голосом сича:
— Це ми, большевики!

В ту ж мить із лівої руки,
З болотяних озер,
Хтось мідним голосом гукнув:
— Це ми прийшли, майн гер!**)

Поплив пором між берегів
Та й зупинивсь в імлі:
Він не послужить ворогам
Єдиної землі!

І куля тьохнула туга
Ізправа над Дніпром,
І посковзнулася нога,
Та не схитнувся пором.

І куля тьохнула терпка
Ізліва над Дніпром,
І похитнулася рука,
Та не схитнувся пором.

Лиш закривавились дошки
І той на них упав,
Хто не подав обом руки
І серця не подав.

А хтось на березі розтяв
Поромного шнура, —
Пором здригнувся, пором пом-
За хвилями Дніпра! [чав

Він і тепер пливе й пливе,
Не знати, скільки літ.
І як раніш — на нім живе
Старий, безсмертний дід.

І чути голос. Як ножі,
Блищать слова в імлі:
— Лише своїй землі служіть,
Лише своїй землі!

*) На склі — на плесі, на поверхні ріки.

**) Майн гер — по-німецьки — мій пане.

ОБНІЖОК

Написав Василь Барна

КОЛИ жайворонок стомлювався трепетати крильцями в блакиті і розсівати спів, як діамантове зерно, — він тоді сідав на обніжок. Він дивився, як хилиються жовтогарячі, схожі на сонце, кульбаби, і волошки, мов голубі зірки. Слухав, як шепчуться шовковими голосами колоски, торкаючись один до одного. Ті, що росли на ниві праворуч, мирно жили з тими, що росли ліворуч на ниві. Вони схилялися над обніжком, на якому ангели, — летівши з Господнього доручення, — сідали відпочити; брали на лілейні долоні червонорябу кузочку — „сонечко”, милувались на неї і пускали летіти. Тому обніжок, після блаженних відвідин, обливався квітом, мов піною. Кожна травина увінчувалась барвистою короною, щоб висловити, що в неї на душі. І жайворонок був щасливий, коли відпочивав біля них.

Враз він почув тяжкий тупіт і спорхнув з обніжка.

Прийшов до своєї ниви Максим Наумець; вилуштив на долоню зерно з колоска і кладе собі на зуб. Не встиг розкусити й однієї зернини, як прийшов до своєї ниви Кирило Торбан: теж довідатися, який колосок.

Помовчали трохи, а потім, як завжди це було в них, почали сваритися. Максим казав, що Кирило скривдив його, бо посунув торік обніжок; а Кирило винуватив Максима в тому самому.

Почувши знову сварку біля обніжка, жайворонок відлетів далі — до нив, де була згода.

Минула осінь і зима. Як жайворонок знов прилетів навесні з вірію, вже не було обніжка: рівне колгоспне поле, недбало оброблене, простиралося всуціль. Вже не було й двох господарів, що завжди сварилися: жайворонок дізнався своїм пташиним чуттям, що обидва далеко на півночі — в лісах, під вартою мордуються. Взнав про це птах, бо він має віще

чуття, якого людям не дано.

Дуже журився жайворонок, бо знав, що вже ні янголи тут не сядуть відпочивати, не благословлятимуть людської праці, ні квітки вже не виростуть — не порадують людського ока, серця пахощами не наситять, і воно буде голодне, як бідний птах зимою, що не встиг відлетіти у вирій.

Знявся жайворонок в незміренну височину, де вже його й не видно в сліпучому сонці. Почав співати пісню свою, але не печальну, — ні! Він прикликав до миру-злагоди. Хай люди в нужді злиденній забувають те, що розсварює їх, а думають про те, що їх єднає. Над одноманітними просторами, де хліба сходили, мов яскравозелений оксамит, жайворонок вів

співуче оповідання про радість, яка приходить, коли люди вміють погасити ворожнечу в серці своєму. Він звертався до всіх, хто міг слухати його, щоб не сварились на обніжках, бо всіх розсварених сусідів забере в смертний полон чорна демонська сила з півночі.

Мова птахів ще не зрозуміла для людей. Думкою нашою ще не можна досягнути того, що говорить птах, співаючи. Але наше серце знає це, чує і розуміє.

Радіє воно, бо здогадується ще й про те, що знову янголи відпочиватимуть на обніжку, благословлятимуть селянську працю, якщо буде згода між сусідами.

БЕДРИК

Виліз Бедрик на стеблинку, показав крапчасту спинку, розчепірів раптом крильця і от-от злетить з бадильця.

Бедрику, стривай! Обачно ти злітай, злітай-но вдачно: в бік до сонця-світлоноші, щоб нам випав день хороший!

Написала Оксана Лятуринська

ТРИ МАТЕРІ

Написав Володимир Переяславець

Три люблячі серця, як ясні три зорі,
Світять нам і гріють в щасті і у горі —
Три кохані друзи, три кохані мами
Руки простягають понад діточками.

Перша наша мати — рідна наша ненька,
Ми її кохаєм з усього серденька,
Будемо старатись, будем працювати,
Щоб із нас потіху мала люба мати.

Друга наша мати — люба Батьківщина,
Рідна, хоч далека, славна Україна —
Їй присягу вірну всі складають діти
Вчитися для неї і для неї жити.

Третя наша мати — Пресвята Марія,
Матінка Ісуса, всіх людей надія;
Під святим покровом Пресвятої Діви
Будем, діти, жити вільні і щасливі.

Мамі-Україні поможи, наш Боже,
Перебути мужньо лихо все негоже;
Рідній нашій мамі щастя дай і втіху
Разом з діточками вздріти рідну стріху.

А Марію-Діву звесели, Владико,
Через нас пошли їй радість Ти велику,
І життям всім нашим, вчинками, словами
Дай здобути ласку Пресвятої Мами.

Богом даний

Написав Григорій Стеценко

ПЛОЩА перед Софійським собором була похожа на муравлище. Тут було повно різного народу. Стояли з хрестами, в повітрі маяли хоругви. Гомін гучних голосів перекочувався від краю до краю — аж до Золотих Воріт.

Перед чавунною брамою храму стояли розмальовані сани. На їх козлах сидів велетенський возмірів вусатий козак. Він, як і більшість тут присутніх людей, був одітий у баранячий кожух. Видихаючи клуби пари, козак сіпав шовкові червоні віжки, бо коні борзо тупцювали між гнутими голоблями. Гребучи копитами сніг, вони рвалися з місця.

— Стій, стій! — грубим голосом бубонів козак-дід.

Довкола саней тісною стіною стояв люд. В цю мить сюди протиснувся одітий у кожушок хлопчина. У нього з-під шапки вибилось пасмо білого, як льон, волосся і закрутилося на чолі комою. Він глянув на діда синіми очима і радісно гукнув:

— Дідусь Онисій!

Козак кинув на хлопчину гострий погляд з-під кошлатих

брів і, пізнавши сина однорукого рибалки з Дніпра, сказав:

— Це ти, Тарасе?! Як маєшся? А де батько? Ач, як ти вирядився. Агій, тобі січневі морози не дошкулять. Ану, йди, небораче, сюди!

Тарас спритно стрибнув на козли.

— Ви, дідусю, теж їдете гетьмана нашого зустрічати!

— Так! Бачиш, он увесь Київ піде нашого батька гетьмана стрічати!

— Я теж. І татко там десь з ковалем Оверком...

Дід Онисій хотів був щось відповісти хлопцеві, та тут враз затиш гомін, люди низько схилили простоволосі голови. На паперть собору під руку з київським митрополитом Сильвестром Косовим вийшов сивий єрусалимський патріярх Паісій. Повільною ходою вони зішли камінними сходами вниз і, благословляючи святим хрестом, пройшли між лавами людей.

Дід Онисій зістрибнув з козел, а Тарас спритно зліз з саней і, підійшовши до патріярха, поцілував хрест.

— Рости здоровий і сильний козак, — сказав митрополит.

Гетьман Богдан Хмельницький — пам'ятник у Києві.

Рисунок О. Судомори.

Патріярх і митрополит були зодягнуті в ризи, розшиті сріблом і золотом. На головах їх блищали оздоблені дорогим камінням митри. Патріярх і митрополит наблизились до саней Онисія і сіли на застелене хурами сидіння.

Сіявся білий, мов лебединий пух, сніжок. Онисій звівся на ноги і, стримуючи коней, сів на козли. Сани рушили, зарипіли ковані залізом полози. І тоді ж увесь народ посунув слідком за патріярхом.

Тараса підхопило хвилею

людських тіл. Під тисячами ніг хрумтіла сніжна дорога. На каштанах іскрився іній. Дахи домів і горбаті вулички були вкриті пишною свиткою зими, а сивий Дніпро бився і дуднів під кригою. В усіх кутках міста, і тут і там у соборах і церквах грала і гуділа мідь дзвонів. Було це надвечір'я січневого дня перед Різдом Христовим року 1649.

В натовпі, що сунув з хрестами, іконами та хоругвами в бік волинського шляху, Тарас здибав свого батька Трясила, який ішов попліч широкогрудого коваля Оверка. Рибак Трясило і коваль старі друзі, запорозькі козаки. Тарасів батько втратив руку в боях під Жовтими Водами і повернувся додому рибалити. Оверко кував мечі. Вони — старі запорожці, ішли в густих гомінких юрбах козаків, міщан, старців, спудеїв, професорів. Тут же спішили колодії, боднарі, теслі, ткачі, шапкарі, кравці, мулярі, пекарі, малярі, дроворуби... Тут були чоловіки, жінки, діти. Ввесь Київ вийшов з домів і линув назустріч своєму гетьманові.

Тарас, тримаючи татка за руку, ішов, розглядався і прислухувався.

— Богдан Хмельницький звільнив і спас наш український народ, — з пошаною

говорив коваль, а його очі горіли вогниками завзятости.

Тарасів батько підтакував та вичисляв - згадував перемоги гетьмана під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями, Львовом і Замістям. Аж до Замістя відігнав Богдан Хмельницький польську шляхту, яка нищила українські міста і села, а народ замучувала.

— Віддячився Хмельницький з козаками за народні кривди, — захоплено говорив Тарасів батько. Гордість бриніла в його голосі і блищала в очах. Він розгладив свої довгі вуси...

Похід зближався до волинського шляху, що ген-ген біг у степ. Коваль Оверко та рибак а з ними і Тарас, протиснулися крізь густий натовп наперед, ближче до саней діда Онисія.

І тут всі спинилися і дивились у степ. Там, на волинському шляху, з'явиться Богдан Хмельницький зі своїми козаками.

Зі степу віяв холодний вітер. Розвівав хоругви і вони лопотіли в повітрі, як соколині крила. Нетерпеливість людей зростала з кожною хвилиною.

І раптом в перших лавах, що стояли далеко за містом, почувся вигук і рознісся луною по всьому натовпу:

— Ідуть, ідуть!

Коваль і рибак насторожили.

ся і дивилися в долину. Тарас сіпав батька за рукав:

— Тату, і я хочу побачити!

Трясило взяв свого сінка здоровою лівицею і висадив його собі на плече. І тепер Тарас побачив довкруги себе море голів. Чулись співи і веселий гомін. В цю мить здалека докотилась луна козацьких пострілів і в жилах киян віджила козацька гаряча кров. Чоловіки підкидали шапки вгору, а жінки зняли з голів хустки і махали ними.

— Ось, ось! Батько! — кричав хтось на все горло.

Тарас побачив у далині вершників.

— Ото спереду на білому коні наш гетьман! — гукнув коваль Оверко.

В повітрі понісся гучний багатоголосий оклик:

Сла-а-а-ва!

Гетьман на знак привіту підняв руку з булавою. Він їхав попереду свого сланого козацького війська. Одитий був у розшитий жупан, застібнутий на грудях густими гудзиками. А на голові його була шапка, обшита котиковим кожушком з струсовими перами. На його плечах розвивалась чорна керея.

Довкруги гетьмана на баских конях їхали козацькі старшини, а далі їхали полки козацькі, кінні, піхота, ватаги повстан-

ців. В їх сильних руках — мушкети, списи, шаблі при боках, луки зі стрілами. А далеко-далеко за ними сунули гармати, валки возів зі здобиччю, йшли стада худоби...

По шеститижнев'м марші з-під Замістя воїни Хмельницького зближались до Києва.

Люди зірвались з місця і побігли назустріч гетьманові. Заграли літаври, засурмили сурмачі. З'явилися козаки з бунчуками. Десь вдарили струни бандур і полилася хвальна пісня аж ген-ген у білий степ.

А гетьман у хвилях пісень попереду своїх вірних, очайдушних, готових на смерть за волю козаків, їхав і піднятою догори булавою вітав свій український народ, той народ, сином якого він був.

Сивий патріярх Паїс'й і митрополит Косів з духовенством з хлібом-сіллю на вишитому рушнику, підійшли до гетьмана. Він помітив це і, натягнувши шовкові поводі, зістрибнув з коня на мерзлу дзвінку землю.

І тоді люди, що обступили шлях, з криками захоплення почали кидати під ноги гетьманові свої шапки і хустки. А він — багатир, по шапках і хустках ішов, мов по дивному килимі.

— Слава переможцеві!

— Батько, батько наш! — кричали люди.

— Батьку Богдане! — гукали козаки.

Коваль і рибак з Тарасом протиснулись до гетьмана. Він помітив їх і пізнав.

— Здорові були запорожці! — гукнув він до них, а побачивши біля Трясила малого Тараса, вхопив його на руки і поцілував у чоло.

Потім гетьман по встеленій шапками та хустками дорозі зблизився до патріярха Паїсія і митрополита Косова. Під крики радості народу, під сальви козацьких пострілів гетьман прийняв хліб і сіль, схилив голову і поцілував хрест в білих, мов мармур, руках патріярха.

— Пресвітлий господарю! — звернувся до Богдана Хмельницького патріярх Паїсій. — Слава і честь твоя у віках не змеркне. Істино, Бог з тобою! Бог наставив тебе на визволення сеї благословенної країни і сього вибраного Богом народу, наставив тебе на визволення від кормиги вражої. Князю України! Веди свій достойний у Бога народ від одної перемоги до другої, владай ним і скарбами землі на щастя народу і його радість. Бог з тобою, князю!

Народ підхопив це благословення бурхливими криками. До гетьмана підійшов білоголовий

старий вчений. Він потис йому руку і хотів щось говорити. Богдан Хмельницький підняв булаву. Всі затихли. Старий учений почав привітну мову від імені Київської Академії:

— Тебе вітає весь український народ. Ти став Мойсеєм, спасителем і освободителем народу українського з неволі важкої, Ти — Богом даний — тому то і Богданом названий...

Останні слова старого вченого підхопив знову народ і з краю в край залунали оклики:

— Богом даний, Богом даний!

Цей багатоголосий гомін перекочувався з краю в край нестримно, мов хвиля морська.

Під ці вигуки патріярх Паїсій узяв за руку великого гетьмана і посадив у свої сани по праву руку від себе.

Сидячи поруч з патріярхом, Богдан Хмельницький в оточенні свого народу і козаків в'їхав у свій рідний святий золотoverхий Київ. Значев'я задзвонили в усі дзвони, вдарили з гармат, а з долішнього міста відповідали їм стріли міської артилерії...

Слідом за саньми діда Онисія вели на шовкових поводах гетьманового коня, йшли кияни, а серед них коваль Оверко і рибак Трясило та козацький син, малий завзятий Тарас.

ВОВК І КІТ

Написав Леонід Гл'б'я
Рисунок О. Судоможи

В СЕЛО із лісу Вовк забіг.
Не думайте, що в гості, братця! Ні, в гості Вовк не за-
біжить. — А він прибіг, щоб денебудь схватяться: пога-
ний люд з собаками настиг.

І рад би Вовк в які ворота вскочить, та лишенько йому:
куди не поглядить — усюди Вовченька недоленька могочить.
Ворота всі кругом заперті, а дуже Вовкові не хочеться умерти.

Коли глядить — на загороді Кіт сидить, на сонечку мурликає-дрімає.

Підскочив Вовк і до Кота мовляє:

— Котусю-братіку! Скажи мені скоріше, хто із хазяїнів усіх отут добріший? Я хочу попрохати, щоб хто мене сховав на цей недобрий час. За мною то женуться! Котусю-братіку! Куди ж мені поткнуться?

— Проби мерщій Степана. Він добрий чоловік, — Кіт Вовкові сказав.

— Та я у нього вкрав барана.

— Ну, так навідайсь до Дем'яна.

— Е, і Дем'яна я боюсь: як тільки навернусь, він і згадає поросятко.

— Біжи ж, аж ген живе Трохим!

— Трохим? Боюсь зійтись з ним: з весни ще злий він за ягнятко!

— Погано ж! Ну, а чи не прийме Клим?

— Ох, братіку! Теля я в нього з'їв!

— Так, бачу, ти усім тут добре надоїв, — Кіт Вовкові сказав. — Чого ж, ти, братіку, сюди і забігав? Ні, наші козаки ще з розуму не впали, щоб Вовка від біди сховали! І так ти сам себе вини: що, братіку, посіяв, те й пожни!

ЯК ПОВСТАЛИ НАШІ ПРИЗВИЩА

ЖИВ собі в селі один чоловік. Він продавав крам, і за те його й назвали краматем. Крамар одружився і жінку його люди звали крамариха. Вродилась у їх дочка і на неї казали крамарівна. А на сина їхнього казали крамаренко, а як під-

ріс, стали звати крамарчук.

Тепер маємо багато українських прізвищ, що кінчаються на енко, чук, щук. Усі вони повстали так само, як і назви крамаренко, крамарчук.

Шануймо наші рідні українські прізвища!

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА

Рисунки М. Михалевича

З ОСТАЛОСЯ три брати сиротами — ні батька, ні неньки. І дома нема нічого — ні хазяйства, ні хати. Ото й пішли вони всі втрех найматься.

Ідуть та й думають: „Коли б Бог дав натрапити на доброго хазяїна!”.

Аж іде дід старий, старий, борода біла. Зустрів братів та й питається:

— Куди ж це ви, дітки, йдете?

А вони кажуть:

— Найматься.

— Хіба в вас свого хазяйства нема?

— Нема, — кажуть. — Якби до доброго чоловіка в найми попасти, то ми б йому по правді робили, по ширості слухалися й за рідного батька його мали б.

Тоді дід каже:

— Добре! Коли так, то будьте ви мені сини, а я вам батько. Слухайтеся мене, то я з вас людей пороблю, навчу, як жити, з правдою не розминаючися.

Згодилися вони та й пішли з тим дідом. Ідуть темними лісами, широкими полями. Ідуть та й ідуть, коли бачать, аж стоїть така хатка чепурна біленька в вишневому садочку, квітками обсаджена. Вибігає з

хатки дівчина така гарна, що сама як та квіточка. Глянув на неї старший брат та й каже:

— Коли б мені цю дівчину посватати, та ще щоб були в мене воли та корови!

А дід-батько й каже:

— Добре, ходім сватати! Буде тобі дівчина, будуть у тебе воли й корови. Живи щасливо, та тільки за правду не забувай!

Ото вони тоді пішли сватати ту дівчину. Висватали її, відгуляли весілля, і ото вже старший брат хазяїном став і в тій хаті жити зостався.

Ідуть вони далі — вже втрюх. Коли знову стоїть хата гарна, а коло неї млин і ставочок, і дівчина гарна щось робить коло хати — така працювата. То підстарший брат тільки глянув та й каже:

— Коли б мені ту дівчину за себе взяти, та ще щоб млин і ставочок мені, то я б у млині сидів та й хліб мав би, поки мого й віку.

А дід-батько й каже:

— Добре, синку, так і буде!

Зараз вони пішли в хату, посватали дівчину. Уже підстарший брат до тієї дівчини в прийми пристає. Відгуляли весілля, тоді й каже дід-батько:

— Ну, синку, тепер живи щасливо, та гляди, за правду ніколи не забувай!

Та й пішли собі вже вдвох: дід-батько та найменший син.

Ідуть, коли бачать — хатка вбога стоїть, і дівчина виходить з хати гарна дуже, як зірочка ясна, а вбога така, що лата на латі. То найменший брат каже:

Коли б мені з цією дівчиною одружитися, то робили б ми і хліб у нас був би, то не забули б ми і про вбогих людей і сами б їли, і людей наділяли б.

То дід-батько й каже:

— Добре, синку, — так і буде. Гляди ж тільки: правди не забувай!

Оженив і цього та й пішов собі по світах.

А три брати живуть. Старший брат так забагатів, що вже будинки собі помуровав, червінці складає та тільки про те й думає, якби то йому тих червінців найбільше постягати, а щоб убогому чоловікові допомогти, то того й не згадує, — дуже скупий був. Підстарший брат теж забагатів. Стали за нього наймити робити, а сам він тільки лежить, їсть, п'є та порядок дає. Найменший так собі живе: коли що дома є, то й з людьми поділиться, а як нема, то й так собі проживе.

Ото пішов дід-батько по світах... Пішов, а тоді вертається — подивитися, як то його сини живуть та з правдою не розминаються.

Приходить до найстаршого старцем убогим... Той ходить по дорозі... Він кланяється, каже:

— Якби ваша ласка подати мені милостині!

А той каже:

— Ге, не такий ти старий! Схочеш, то зароби, — я сам недавно на ноги зіп'явся.

А в нього добра такого, що страх: будинки муровані, столи, стодоли, товару повні обори, комори добра повні, гроші.. А милостині не дав!

Пішов той дід. Відійшов так може з верству, став, оглянувся назад на ту господу та на те добро, — так усе добро й запало.

Пішов він тоді до середушого сина. Приходить, а в того і млинок, і ставок, і хазяїстичко гарне. І сам він у млині сидить. От дід уклонився та й каже:

— Дай, чоловіче добрий, хоч трохи борошна: я вбогий чоловік. не маю чого з'їсти.

— Шкода,— каже,— я ще й собі не намов. Багато вас тут таких вештається!

Пішов дід. Відійшов трохи, оглянувся,— так і обхопило той млин полум'ям.

Приходить той дід до третього брата. А той живе вбого, хатка невелика, тільки чистенька. Прийшов та такий уже зробився обшарпаний, обідраний.

— Дайте,— каже,— ради Христа, хоч шматочок хліба! То той чоловік йому:

— Ідіть,— каже.— дідусю, в хату, там вас нагодують і дадуть.

Приходить він у хату. Жінка, як глянула на нього, що він такий обідраний, пожаліла його, пішла в комору, внесла штани. сорочку внесла, дала йому. Надів він... Та як надівав, вона глянула, аж у нього на грудях така рана велика, така страшна!..

Посадили вони його за стіл, нагодували, напоїли... А тоді чоловік питає:

— Скажіть мені, дідусю, з чого це рана у вас на грудях?

— А це,— каже,— така в мене рана, що від неї мені скоро смерть буде. Тільки день мені і зостався жити.

— Оце лихо! — каже жінка, — і нема на неї ніяких ліків?

— Є,— каже дід,— та тільки ніхто тих ліків не дасть, хоч кожен може.

Тоді чоловік:

— А чому ж не дати? Аби міг. Кажіть. які.

— Та такі, — каже дід, — як хазяїн сам візьме та підпалить свою хату та все його добро зготить. то тоді взяти того попелу та й засипати мені рану, то так і загоїться. Та хіба ж є

такий чоловік на світі, щоб те зробив?

Замислився найменший брат. Довго думав, а тоді до жінок:

— А як, жінко, думаєш?

— Та так,— каже жінка,— свого батька. Кинувся до нього, що ми хату вдруге наживемо, а ж його вже й нема.

а добрий чоловік як умре, то вже йому другого життя не буде.

— Ну, коли так,— каже чоловік,— то винось дітей з хати!

Повиносили вони дітей, самі повиходили... Глянув чоловік на хату — жалко йому свого добра! А чоловіка жалкіше! Взяв та й підпалив. Так ураз вона полум'ям і взялася — де й ділася. А замість неї повсталла нова хата, така гарна та пишна.

А дід тільки стоїть та всміхається.

— Бачу,— каже — сину, що з вас трьох тільки ти сам не розминувся з правдою. Живи щасливо!

Тут відразу пізнав чоловік свого батька. Кинувся до нього, а ж його вже й нема.

ХМАРИНКИ

Як пушинка,
лине білая хмаринка.
а за нею линуть другі,
дивляться на наші луки:

„Як багато
тут дзвіночків і блаваток,
а як прагне тут травиця!
Тут волімо зупиниться!”

Як пушинки, ..
линуть, пристають хмаринки.
Ой, нагезно буде дощик,
всю травичку нам сполоще!

Написала Оксана Лятуринська

ЛИСИЦЯ ЖАЛІБНИЦЯ

Написав Леонід Глібів

Рисунок О. Судомора

У ТИХОМУ гаю Лисичка щастя мала, — як у своїм добрі жила, гуляла: ніхто її там не лякав, і вдень, і ввечері там соловей співав, і пташки пурхали, зозуленька кувала. Скрізь зеленіло, все цвіло, так гарно, любо там було.

Лисиця так Сові казала:

— От тут по-правді можна жить і доленьку хвалить, в добрі кохаться, всіх любити, ніколи зла і кривди не чинити!

Раз на калині недалеко угляділа вона гніздечко, — сиділи пташки там.

— Ох, — каже, — як не гріх котам таких малесеньких, безвинних не жаліти! І їм же хочеться на світі жити. Ну, вже коти! Не тільки вдень — вночі поживу бачуть. Не бачуть, тільки, як горюють в світі, плачуть. Зажерливих пройдисвітів таких я перевішала б усіх!

І жалібниця щось сказати ще хотіла, аж пташки із гнізда додолу якось ляп — Лисичка зараз хап та хап. Прехорошенько всіх поїла.

Як жалібно співати почала, а он на що звелс!

ЛУЦЬ НЕХТОБУДЬ

Написав Роман Завадович

Рисунки Г. Новаківської

Як Луць до школи записався, увесь куток зачудувався:

— Ну, там як Луцик стане дибки, не лишить ні одної шибки.

Та Луць зі школи зразу втік, забіг у лози над потік, не їв обіду, зголоднів, — а ввечері аж дві вечері з'їв.

— Е, ні, — міркує, — щось воно не так! Мене боїться навіть сам гусак, — я маю досить мужности і волі, щоб, як і інші, видержати в школі.

І завтра Луць уже не втік — та кляка Грицькові дав під б'к, Панька з'пхав із лавки на підлогу, а Галочці підставив ногу.

Та „пан” його чомусь не бив, і навіть словом не зганьбив, лиш підійшов, поглянув в очі і відіззався м'яко:

— Хлопче, будь з а в ж д и д о б р и й, не забудь! Ти в мене будеш не хтобудь...

Луць полюбив його за те, лишив робити все пuste і добровільно, без принуки забрався до науки. І з того часу на селі шибки в хатках були цілі, і глеки на кілках від тину спокійно сочили цілу днину.

Мабуть, Бровко питався

ЯК ЛУЦЬ не був іше пла-стун, то звали всі його „пустун”; хоч мав він рочків шість, нівроку, все люди мали з ним мороку: де не посій, там він вродивсь, тут шибку стовк, а там побивсь, дав штурханця, підставив ногу, у курнику підняв тривогу. Де Луць з'являвся, пси й коти мершій тікали за плоти, гусак, що страшить всю дівтору, ховався з індином під комору.

Хто куряву під хмару збив, хто глечик на кілку розбив, хто бабі Насті в теплі дні посі-яв сажею по мокрім полотні? Чи Луць чи ні, а весь куток загув: „А хто ж би інший був?” І горобці добавлювали з плота:

— То, певно, Луцева робота!

— З такого, — говорили лю-ди, — потіхи матері не буде — через одного пустуна пропали ми і наша сторона...

Мурки, гусак гусок, а півень курки:

— Гей, звідки зміна нам така, що нас вже Луцик не лякає?

А як вже згодом ліпший став, то раз учителя спитав:

— Коли то та пора настане, що Луцик Нехтобудем стане?

Пан в сміх і Луців гладить чуб:

— Ти будеш спершу жовтодзюб!

Луць налякався:

— Ні. прошу пана! Ця назва страх мені погана. Та ж жовтодзюб — це пташеня — не хочу бути ним ні дня!..

— Не бійся, Луцю, хлопче любий. Хоч будеш ти і жовтодзюбий, та станеш молодим орлом, об сонце черкнешся крилом, і в честі, в згоді, в гаразді засядеш в пластовім гнізді.

Хоч Луць ще не збагнув тих слів, але душею зрозумів, що це не маловажне діло.

— Я буду ним! — сказав він сміло. — Я буду ним!

І сталося так.

Ось він тепер пластун-юнак, ростуть орлині в нього крила, а в них непосидюча сила. І хоч його лукава доля забрала з батьківського поля, мов той листочок восени, в краї чужої чужини, глибоко він в душі сховав свого учителя слова:

— Будь добрий, Луцю!

Цю пораду поніс наш Луць у пластову громаду.

Учителю, щасливий будь!

Чи ти живий, чи ти поліг, Луць не забуде слів твоїх — він буде Луцик Нехтобудь.

ЮНІ ЧИТАЧІ! Приєднуйте нових передплатників бібліотеки "Євшан-зілля". Хто приєднає трьох нових передплатників, дістане гарну книжкову нагороду. Хто приєднає 10 передплатників, дістане в на-

городу цінну дитячу бібліотеку!

ВСІ ЮНІ ЧИТАЧІ, що пришлуть передплату на "Євшан-зілля" до кінця липня, братимуть участь у лотерійній розгрі 25 книжкових нагород.

БРАТСТВО ЮНИХ ЧИТАЧІВ

Ви напевне знаєте з історії України про братства — оці давні і славні наші товариства, що дбали про власні рідні церкви, про власні рідні школи, друкарні і видавництва.

Членами цих братств були свідомі українці. І вони не тільки цінили й шанували науку й освіту, не тільки любили й цінили книжку, але й жили в любові та згоді, помагали в потребі, як рідні брати й сестри.

Такі братства існують теж сьогодні при наших церквах.

Ми, українські діти, знаємо й пам'ятаємо про ці братства, і ми також любимо й шануємо нашу Христову Церкву, хочемо вчитися в нашій власній рідній школі, любимо, вивчаємо й шануємо рідну нашу мову, любимо й шануємо рідні книжки. І всі ми любимо одні одних і в потребі завжди помагаємо собі, як рідні брати й сестри, бо всі ми діти одної спільної й дорогої Матері України.

Ми хочемо мати теж своє власне товариство, своє братство.

Таке братство ми й задумали створити при видавництві „Нашим Дітям”, і всі передплатники „Євшан — зілля” будуть одночасно членами цього братства. А називатиметься воно — братство юних читачів.

Кожний передплатник „Євшан-зілля” — кожний член братства юних читачів одержить згодом членську виказку. З цього часу він старатиметься сповняти повинності члена братства. А повинності ці такі:

1. Мати свою власну домашню скарбницю: власну бібліотеку, зложену спочатку найменше з 5 українських книжок.

2. Прочитати крім „Євшан-зілля” найменше одну рідну книжечку на місяць і вміти розказати її зміст.

3. Приєднати бодай одного передплатника „Євшан-зілля”, себто одного нового члена братства юних читачів.

4. Знати в своїй місцевості всіх передплатників „Євшан-зілля” — членів братства юних читачів, зустрічатися з ними і позичати взаємно рідні книжечки.

5. Листуватися з одним членом братства юних читачів, що живе в іншій країні.

Оце такі перші повинності члена братства юних читачів.

Закликаємо всіх українських дітей, молодших і старших, малих і юних друзів, ставати членами братства юних читачів, — ставати передплатниками бібліотек юного читача „Євшан — зілля”!

ЗАГАДКА ЧИ...

Ні, це не загадка, це — письмо.

Люди спочатку не вміли писати буквами, а записували все різними значками: коли їм треба було написати слово „людина”, то вони й малювали людину, коли треба було написати „рука” або „корова”, то й малювали руку або корову.

На рисунку подано, як у одному дикому племені індіців було написано посвідку про виміну деяких речей.

Цю посвідку треба читати так: „Цим свідчу, що я в обмін за 30 бобрових шкір одержав корову, вівцю і видру”.

На рисунку 30 чорних паличок значать 30 шкір, а щоб знати, що ці шкіри здерто з застрілених бобрів, то під паличками намальовано бобра і наставлену на нього рушницю.

Хрестик значить, що зроблено заміну. Під хрестиком показано, на що зроблено заміну: намальовано корову, вівцю і видру.

А чи тепер донебудь іще бачимо, що малюнки замінюють слова?

Пригадайте вивіски крамниць, оголошення в газетах, знаки на самоходах та на літаках.

Українські діти! Хоч розкинуті ми тепер по широкому світі, та будемо об'єднані, бо

буде нас усіх єднати наше рідне “Євшан-зілля”, наше чарівне рідне українське слово!

Що я пам'ятаю про рідний край

ЖИЛИ ми на селі біля міста. Наша рідна і незабутня хатина стояла під горбком. За хатою був невеличкий садок, який на весну покривався цвітом і заносив свої пахощі на ціле подвір'я.

Коло вікон росли рожі, маки, гвоздики, туліпани і братчики. За квітами, під парканом росли порички, агрест і боз. За горбком у долині протікала невеличка річка, в якій я любила купатися. Коли я була мала і не ходила ще до школи, я мала невеличку роботу: зрання я пасла корову, а потім на курей уважала, щоб круки та яструби не покрали. По обіді я бавилася аж до вечора з товаришками в садку.

У садку стояли вулики. Бувало, захочуся за вулик і, нехотячи, наступлю на квітку, а на квітці бджола, як укусить мене у ногу! Поплачу я трошки та скоро перестане боліти. Тоді ми знову продовжуємо бавитися у наші гри.

Як люблю, як мило було в садку. Хотіла б я ще бодай хвилинку побути в нашому садку, побачити ще раз рідну хатинку, село і церкву.

Я ніколи не забуду на чужині про рідний край, я все думаю,

що ми таки повернемось на нашу Україну.

Горбова Анна
учениця III кл. української народної таборової школи в Німеччині.

Я РОДИВСЯ в Україні, в харківському повіті в 1937 році. Мого тата заарештували тоді большевики.

До сорокового року ми жили без тата. З трьох років я пам'ятаю, як мама йшли до роботи. А мене й мого брата лишали мама коло хати. Вкінці дня ми дуже чекали свою маму, бо нам не було що їсти. Дуже тяжко нам було жити без тата. А в 1940-му р. прийшов наш тато з криміналу. Довго нам з братом не вірилось, що це є наш тато. А 1941 р. настала війна. А в 1943 р. німці почали відступати. Нам треба було покинути рідну хату й рідний садок. І так ми їхали по своїй рідній країні. Ми їхали під бомбами, під кулями дуже довго. Мені все не вірилось, що я покину свій рідний край, свою рідну Україну. Але я пообіцяв своїй рідній Україні, що я до неї ще вернусь.

Л. Миколаїв,
учень української народної таборової школи в Німеччині.

МАЛЯТАМ

БОЖА МАТИ

Щонеділі, в днину теплу та погожу,
Я завжди до церкви з мамою приходжу.
Чую, що співають, нажуть про Марію, —
Хоч іще маленька, ще не розумію.
Тільки знаю: в церкві, де свічки і брами,
Дуже - дуже близько біля мене мама.
Та, що я кохаю, знаю й розумію,
Що також так гарно названа — Марія.

Олександр П.

ХТО Я?

Хочеш знати, хто я?
Українка я!
Вірне серце — зброя
Певна є моя.

В нім огонь любози
До коханих слів,
До дзвінкої мови
Славних прадідів.

В нім кохання щире,
Чисте, наче сніг,
До святої віри
Прадідів моїх.

Вірне серце — зброя
Буде все моя.
Хочеш знати, хто я?
Українка я!

Р. Роляник

Рисунок В. Цимбала

РУКАВИЧКА

Українська народна казка
Рисунки В. Цимбала

ПІШОВ дід у лїс по дрова. Рубав дрова й засунув рукавичку за пояс. Став додому вертатись, забув рукавичку з-за пояса взяти, а вона впала та й лежить посеред дороги.

От біжить мишка, залізла в рукавичку та й сидить.

Коли плигає жабка, бачить — рукавичка ворухнеться:

— А хто, хто в рукавичці? — питає.
 — Я мишка-шкряботушка, а ти хто?
 — А я жабка-скрекотушка. Пусти мене до себе.
 — Іди.
 От стали вони вдвох жити. Коли біжить зайчик:
 — А хто, хто в рукавичці? — питає.
 — Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, а ти хто?
 — А я зайчик - побігайчик. Пустіть мене до себе.
 — Іди.
 От стали вони втрьох жити.
 Коли це біжить лисичка та до рукавички:
 — А хто, хто в рукавичці? — питає.
 — Мишка - шкряботушка, жабка - скрекотушка, зайчик-побігайчик, а ти хто?
 — Я лисичка-сестричка, пустіть і мене до себе.
 — Іди.
 От стали вони вчотирьох жити. Аж суне вовчик, та й собі до рукавички, питається:
 — А хто, хто в рукавичці?
 — Мишка-шкряботушка, жабка-скрекотушка, зайчик-побігайчик, лисичка - сестричка, а ти хто?
 — Я вовчик - братік, пустіть і мене до себе.
 — Та вже йди!
 Уліз вовк. — уже їх п'ятеро, та так же тісно, що рукавичка ось-ось розірветься.
 Коли це вилазить ведмідь та й собі до рукавички:
 — А хто, хто в рукавичці? — питає.
 — Мишка - шкряботушка, жабка - скрекотушка, зайчик-побігайчик, лисичка - сестричка, вовчик - братік, а ти хто?
 — Я ведмідь - набрідь, пустіть і мене до себе.
 — Так нема місця ж.
 Розсердився ведмідь та як зареве: - Ну, то я зверху сяду!
 Тут всі перелякалися, вискочили з рукавички, та й розбіглися по лісі.

Щ О Я М А Ю?

Маю десять пальців,
Та не лиш для себе,
А щоб ними помагати
Другим у потребі.

Маю сині очі,
Щоб не лиш дивитись,
Але з книжки в рідній школі
Розуму навчитись.

Маю круглий ротик,
Не лиш їсти й пити,
Але ввечері й уранці
Господа хвалити.

Маю я і серце,
Та не лиш, щоб билось,
А щоб втіхою й журбою
З другим поділилось.

Р. Роляник

ЗАГАДКА - НЕДОМОВКА

В лісі я собі живу,
Їм шишки, горішки рву,
Невеличка я на зріст,
Помелом у мене хвіст,
Скачу легко, наче птах,

По деревах, по гілках.
Знають діти скрізь мене,
Хто побачить, не мине,
Підіймає руку вмить,
„Гляньте, он сидить!”

“ЄВШАН - ЗІЛЛЯ” щомісячна бібліотека юного читача.
Випуск ч. I. Липень, 1950. Видає В-во “Нашим Дітям”
ОПДЛ — Об’єднання Працівників Дитячої Літератури.
Редагує Колегія. Передруки (нових творів) тільки за
згодою редакції. Річна передплата \$3, піврічна \$1.75.

Адреса:

“YEVSHAN-ZILLA”, Youth Books Publishing,
217 Dalhousie St. — Toronto, Ont., Canada.

ДИТЯЧА КНИЖКА — ЗБРОЯ В БОЮ ЗА ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

СЛОВО ДО ГРОМАДЯНСТВА

Оснування на еміграції в Німеччині весною 1946 р. Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Леоніда Глібова зустріло все українське громадянство з повним признанням і підтримкою.

Некуча потреба дитячої літератури казала негайно створити при ОПДЛ видавництво "Нашим Дітям". На потреби цього в-ва українські установи і громадянство в Німеччині зложили кільканадцять тисяч марок. Цей фонд уможливив проголосити літературні конкурси і видати кругло 40 випусків дитячої літератури. Ці видання є сьогодні духовою скарбницею українських дітей усюди там, де поселилася давня й нова українська еміграція.

В-во "Нашим Дітям" продовжує тепер свою працю в Канаді. Перший вияв цієї праці — оця скромна книжечка.

Її видання вможливили перші передплатники і перші жертводавці. В-во "Нашим Дітям" ОПДЛ — загальноукраїнська і громадська установа і тому його доля в руках самого громадянства. Масова передплата і пожертви на видавничий фонд ОПДЛ це передумова існування й розбудови нашої дитячої літератури, а з цим таких видань, як перша в нас Хрестоматія Української Дитячої Літератури і перша Українська Дитяча Енциклопедія-Книга Знання. Створити великий видавничий фонд нашої дитячої літератури — одне з наших основних завдань-обов'язків на еміграції.

Ми певні, що як у минулих роках своєї праці ОПДЛ зустріло повну моральну й матеріальну підтримку нашого громадянства, так зустріне її і тепер, на новому етапі цієї праці, — праці для добра української спільноти і її найбільшої цінності — молодого покоління.

ПЕРШИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД ОПДЛ

Вп. П. М. Березовська — 2, Інж. Л. Вертипорохова — 5, Др. Є. Гуменюк — 5, В. Дашкевич — 2, мгр. Я. Онишук — 5, мгр. Я. Спольський — 5, В. Серба — 1, П. Целех — 2, В. Чиж — 5, П. Якимішин — 1, А. Харак — 5. Усі — з Торонта. Інж. Р. Конач, Брентфорд — 2, Савеля Стечишин, Саскатун — 5, Діти з Вавилону, ЗДА — Ліда і Ігор Бояновські, Даруся Мудра, Ларіса і Юрко Кузеви, Нана Олесницька, Христя і Олесь Лужницькі — 5. Разом 50 дол. Вп. П. жертводавцям складає в імені юних читачів подяку

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури

Представництво в Канаді.

Ціна 0.25 дол.

"YEVSHAN-ZILLA"
217 Dalhousie Str.
Toronto, Ont. Canada.